

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 11 września 2015 r.

Poz. 1371

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 21 sierpnia 2015 r.

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 349) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwanym dalej „programem”, w tym:

- 1) formę i tryb składania wniosków o przyznanie tej pomocy, zwanej dalej „pomocą”, oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinien odpowiadać wniosek o przyznanie pomocy;
- 3) kryteria wyboru operacji;
- 4) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa o przyznaniu pomocy, zwana dalej „umową”;
- 5) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjentowi albo nabywcy gospodarstwa rolnego lub jego części jest przyznawana pomoc, oraz warunki i tryb przyznania tej pomocy.

§ 2. 1. Pomoc przyznaje się rolnikowi, o którym mowa w art. 17 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1305/2013”, jeżeli:

- 1) jest posiadaczem samoistnym lub zależnym:
 - a) gospodarstwa rolnego w rozumieniu art. 55³⁾ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.²⁾), obejmującego co najmniej 1 ha i nie więcej niż 300 ha gruntów ornych, sadów, łąk trwałych, pastwisk trwałych, gruntów rolnych zabudowanych, gruntów pod stawami lub gruntów pod rowami, lub
 - b) nieruchomości służącej do prowadzenia produkcji w zakresie działań specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015 r. poz. 704, z późn. zm.³⁾) w brzmieniu z dnia 12 grudnia 2014 r.
– położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „gospodarstwem”;

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1261).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 827 oraz z 2015 r. poz. 4, 397, 539, 1137, 1311 i 1357.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1066, 1217 i 1268.

2) w gospodarstwie, którego jest posiadaczem, prowadzi w celach zarobkowych działalność rolniczą w zakresie produkcji zwierzęcej lub roślinnej, z wyłączeniem chowu i hodowli ryb, i działalność ta nie jest prowadzona w celach naukowo-badawczych;

3) ma nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej „numerem identyfikacyjnym”.

2. W przypadku rolnika, o którym mowa w art. 17 ust. 2 rozporządzenia nr 1305/2013, zwanego dalej „rolnikiem”, będącego osobą fizyczną pomoc jest przyznawana, jeżeli poza warunkami wymienionymi w ust. 1 ponadto:

- 1) kieruje gospodarstwem;
- 2) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 3) jest pełnoletni.

3. Uznaje się, że rolnik będący osobą fizyczną prowadzi działalność rolniczą w celach zarobkowych, jeżeli w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy uzyskał przychód ze sprzedaży produktów rolnych w wysokości co najmniej 5 tys. zł, udokumentowany fakturą VAT lub fakturą VAT RR, lub wydrukiem paragonu fiskalnego kas rejestrujących, lub dokumentacją podatkową podatku dochodowego od osób fizycznych.

4. Uznaje się, że rolnik będący osobą fizyczną kieruje gospodarstwem, jeżeli ponosi koszty i czerpie korzyści w związku z prowadzeniem tego gospodarstwa i podejmuje wszelkie decyzje dotyczące jego prowadzenia.

5. Warunki przyznania pomocy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 i ust. 2, powinny być spełnione co najmniej od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

6. W przypadku rolnika będącego osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1030, z późn. zm.⁴⁾) pomoc jest przyznawana, jeżeli poza warunkami wymienionymi w ust. 1 jest ponadto wpisany do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym co najmniej od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

7. W przypadku rolnika będącego współnikiem spółki cywilnej pomoc jest przyznawana, jeżeli numer identyfikacyjny został nadany spółce oraz jeżeli poza warunkami wymienionymi w ust. 1 pkt 1 i 2 ponadto:

- 1) gospodarstwo, w którym będzie realizowana operacja, stanowi wkład wniesiony do tej spółki;
- 2) w ramach umowy tej spółki jest prowadzona działalność rolnicza w zakresie określonym w ust. 1 pkt 2 co najmniej od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
- 3) każdy ze współników będący osobą fizyczną spełnia warunki określone w ust. 2 pkt 2 i 3;
- 4) każdy ze współników będący osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych spełnia warunki wymienione w ust. 6.

§ 3. Pomoc przyznaje się grupie rolników będących osobami fizycznymi, którzy wspólnie ubiegają się o pomoc, zwanych dalej „osobami wspólnie wnioskującymi”, jeżeli:

- 1) każdy z nich spełnia warunki określone w § 2 ust. 1 i 2;
- 2) zawarły między sobą, w formie pisemnej, umowę, której czas trwania nie może być krótszy niż 7 lat od dnia złożenia przez te osoby wniosku o przyznanie pomocy, zawierającą w szczególności postanowienia dotyczące zasad wspólnego używania przedmiotu operacji oraz zakresu prac wykonywanych przez każdą z tych osób uwzględniającego zasoby i potrzeby gospodarstw tych osób.

§ 4. 1. Pomoc przyznaje się na operację:

- 1) zapewniającą poprawę ogólnych wyników gospodarstwa w obszarze:
 - a) rozwój produkcji psiać lub
 - b) rozwój produkcji mleka krowiego, lub
 - c) rozwój produkcji bydła mięsnego, lub
 - d) związanym z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 265 i 1161 oraz z 2015 r. poz. 4, 978 i 1333.

- 2) w wyniku realizacji której nastąpi w gospodarstwie wzrost liczby:
 - a) krow do co najmniej 50 – w przypadku obszaru, o którym mowa w pkt 1 lit. a,
 - b) krów, których wiek w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, przekracza 24 miesiące, zwanych dalej „krowami mlecznymi”, do co najmniej 25 – w przypadku obszaru, o którym mowa w pkt 1 lit. b;
- 3) obejmującą wyłącznie inwestycje związane bezpośrednio z działalnością rolniczą, w tym również przygotowaniem do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie; w przypadku gdy operacja jest związana bezpośrednio z działalnością rolniczą w zakresie produkcji zwierzęcej, operacja może obejmować wyłącznie inwestycje związane z produkcją zwierzęcą w zakresie zwierząt gospodarskich w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich;
- 4) uzasadnioną ekonomicznie, w tym pod względem racjonalności jej kosztów;
- 5) której koszty kwalifikowalne nie są finansowane z udziałem innych środków publicznych;
- 6) która nie spowoduje wzrostu produkcji, dla której brak jest rynku zbytu;
- 7) spełniającą wymagania określone przepisami prawa mającymi zastosowanie do inwestycji realizowanych w ramach operacji;
- 8) której realizacja nie jest możliwa bez udziału środków publicznych.

2. Realizacja operacji przyczyni się do poprawy ogólnych wyników gospodarstwa, jeżeli ma na celu poprawę konkurencyjności i zwiększenie rentowności gospodarstwa oraz doprowadzi do wzrostu wartości dodanej brutto w gospodarstwie (GVA), co najmniej o 10% w odniesieniu do roku, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, w którym został złożony dany wniosek, w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy.

3. Pomocy nie przyznaje się na operację dotyczącą chowu drobiu, chyba że chów ten jest ekologiczny zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. Urz. UE L 189 z 20.07.2007, str. 1, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 834/2007”, albo operacja będzie polegała na zmianie sposobu chowu z nieekologicznego na ekologiczny.

4. Pomoc przyznaje się, jeżeli wielkość ekonomiczna gospodarstwa jest nie mniejsza niż 10 tys. euro i nie większa niż 200 tys. euro, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.

5. W przypadku gdy operację mają realizować osoby wspólnie wnioskujące, pomoc może być przyznana, jeżeli wielkość ekonomiczna gospodarstwa osoby wspólnie wnioskującej jest mniejsza niż 10 tys. euro, pod warunkiem że:

- 1) suma wielkości ekonomicznych gospodarstw osób wspólnie wnioskujących wynosi co najmniej 15 tys. euro;
- 2) w wyniku realizacji operacji, w roku złożenia wniosku o płatność końcową, gospodarstwo każdej z tych osób osiągnie wielkość ekonomiczną wynoszącą co najmniej 10 tys. euro.

6. W przypadku operacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, pomoc może być przyznana, jeżeli wielkość ekonomiczna gospodarstwa jest nie większa niż 200 tys. euro i:

- 1) w gospodarstwie jest utrzymywane co najmniej 25 krów mlecznych albo
- 2) w gospodarstwie jest utrzymywane co najmniej 15 krów mlecznych i w wyniku realizacji operacji, do dnia złożenia wniosku o płatność końcową, liczba krów mlecznych wzrośnie do co najmniej 25,
- 3) w przypadku gdy operacja jest realizowana przez osobę fizyczną, która w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy ma nie więcej niż 40 lat, rozpoczęła prowadzenie gospodarstwa jako kierujący w rozumieniu § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 982), nie wcześniej niż 5 lat przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy oraz posiada kwalifikacje zawodowe określone w tym rozporządzeniu, zwaną dalej „młodym rolnikiem” – w gospodarstwie jest utrzymywane mniej niż 15 krów mlecznych albo nie są utrzymywane żadne krowy mleczne i w wyniku realizacji operacji, do dnia złożenia wniosku o płatność końcową, liczba krów mlecznych wyniesie co najmniej 25, a wielkość ekonomiczna gospodarstwa wynosi co najmniej 10 tys. euro.

7. Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- 1) operacja będzie realizowana w nie więcej niż dwóch etapach, a wykonanie zakresu rzeczowego, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji, w tym poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji oraz złożenie wniosku o płatność końcową, nastąpi w terminie:
 - a) 36 miesięcy od dnia zawarcia umowy – w przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach,
 - b) 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy – w przypadku operacji realizowanych w jednym etapie – lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2023 r.;
- 2) złożenie wniosku o płatność pośrednią nastąpi w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy;
- 3) płatność końcowa będzie obejmować nie mniej niż 25% łącznej planowanej wysokości pomocy.

8. Przez wniosek o płatność:

- 1) pośrednią – rozumie się wniosek o płatność składany po zrealizowaniu każdego z etapów operacji, jeżeli dany etap nie jest etapem końcowym;
- 2) końcową – rozumie się wniosek o płatność składany po zrealizowaniu całej operacji.

9. W przypadku operacji obejmujących inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu:

- 1) pomoc przyznaje się, jeżeli:
 - a) operacja będzie realizowana w nie więcej niż pięciu etapach, przy czym część operacji obejmująca wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu będzie realizowana zgodnie z ust. 7 pkt 1,
 - b) złożenie pierwszego wniosku o płatność pośrednią nastąpi w terminie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy, przy czym złożenie pierwszego wniosku o płatność pośrednią w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu nastąpi w terminie określonym w ust. 7 pkt 2,
 - c) wniosek o płatność będzie składany nie częściej niż co 6 miesięcy,
 - d) zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność końcową nastąpi w terminie 60 miesięcy od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2023 r., przy czym złożenie ostatniego wniosku o płatność w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu nastąpi w terminach określonych w ust. 7 pkt 1;
- 2) nie stosuje się przepisu ust. 7 pkt 3.

§ 5. Pomoc przyznaje się na operację realizowaną przez osoby wspólnie wnioskujące, jeżeli realizacja takiej operacji wspólnie jest uzasadniona co najmniej organizacją i skalą prowadzonej działalności rolniczej.

§ 6. 1. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa, o której mowa w § 4 ust. 4–6, jest ustalana na podstawie całkowitej rocznej standardowej produkcji gospodarstwa, wyrażonej w euro.

2. Całkowita roczna standardowa produkcja gospodarstwa, o której mowa w ust. 1, jest ustalana na podstawie współczynników standardowej produkcji obliczonych zgodnie z metodologią Unii Europejskiej zawartą w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1242/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. ustanawiającym wspólnotową typologię gospodarstw rolnych (Dz. Urz. UE L 335 z 13.12.2008, str. 3, z późn. zm.).

3. Ustalając wielkość ekonomiczną gospodarstwa oraz powierzchnię gospodarstwa posiadanego przez rolnika, uwzględnia się grunty orne, sady, łąki trwałe, pastwiska trwałe, grunty rolne zabudowane, grunty pod stawami oraz grunty pod rowami, wchodzące w skład gospodarstwa w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy:

- 1) stanowiące przedmiot własności tego rolnika;
- 2) oddane w użytkowanie wieczyste temu rolnikowi;
- 3) które są dzierżawione przez tego rolnika z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie umowy dzierżawy zawartej na czas nieoznaczony albo na okres co najmniej 7 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
- 4) które są dzierżawione przez tego rolnika od podmiotów innych niż wymienione w pkt 3, jeżeli umowa dzierżawy została zawarta:
 - a) w formie aktu notarialnego albo z datą pewną oraz
 - b) na okres co najmniej 7 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy;

- 5) do których temu rolnikowi przyznano jednolitą płatność obszarową na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, pomoc finansową w ramach działań obszarowych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, zwanego dalej „PROW 2007–2013”, lub programu, co najmniej w roku, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy, a jeżeli w danym roku nie przyznano jeszcze płatności lub pomocy, płatność lub pomoc została przyznana co najmniej w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

4. Przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa bierze się pod uwagę:

- 1) w przypadku produkcji zwierzęcej – stan średni zwierząt w roku, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy;
- 2) w przypadku produkcji roślinnej – uprawy w plonie głównym w roku, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy; za plon główny uznaje się uprawę, której okres wegetacji jest najdłuższy.

§ 7. 1. Pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych, do których zalicza się koszty:

- 1) budowy, przebudowy, remontu połączonego z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej, w tym przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;
- 2) zakupu lub związane z umową leasingu, zakończonego przeniesieniem prawa własności, nowych maszyn, urządzeń, wyposażenia do produkcji rolnej, w tym przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, do wartości rynkowej majątku;
- 3) zakładania sadów lub plantacji krzewów owocowych, gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat;
- 4) budowy albo zakupu elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej;
- 5) ogólnych, o których mowa w art. 45 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 1305/2013, zwanych dalej „kosztami ogólnymi”.

2. Pomoc nie obejmuje kosztów innych niż określone w ust. 1, w szczególności:

- 1) nabycia nieruchomości;
- 2) nabycia maszyn tego samego rodzaju lub przeznaczenia jak rzeczy nabyte w ramach PROW 2007–2013;
- 3) podatku od towarów i usług (VAT);
- 4) nabycia rzeczy używanych;
- 5) leasingu zwrotnego, kosztów związanych z umową leasingu, w szczególności marży finansującego oraz ubezpieczenia;
- 6) kosztów dostosowania do norm lub wymogów unijnych;
- 7) nabycia zwierząt;
- 8) kosztów poniesionych w związku z realizacją inwestycji odtworzeniowych;
- 9) zaopatrzenia gospodarstw rolnych w wodę, w tym budowy ujęć wody, zakupu urządzeń do uzdatniania, rozprowadzania lub magazynowania wody oraz nawodnień ciśnieniowych;
- 10) inwestycji budowlanych w rozumieniu przepisów prawa budowlanego oraz inwestycji związanych z zakładaniem sadów lub plantacji krzewów owocowych, gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat, innych niż położone na gruntach stanowiących własność lub współwłasność podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy lub przedmiot użytkowania wieczystego lub dzierżawy z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego.

3. W przypadku operacji realizowanej w obszarach, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a–c, pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów związanych bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich, w tym ich wyposażeniem, lub adaptacją innych istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie, w tym ich wyposażeniem, lub budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których jest prowadzona produkcja zwierzęca, w tym ich wyposażeniem, oraz kosztów ogólnych.

4. Pomoc przyznaje się w wysokości do:

- 1) 50% kosztów kwalifikowalnych – w przypadku operacji innych niż wymienione w pkt 2,
- 2) 60% kosztów kwalifikowalnych – w przypadku operacji realizowanej przez osoby wspólnie wnioskujące lub młodego rolnika

– i nie mniej niż 30% kosztów kwalifikowalnych.

5. W przypadku gdy wysokość kosztów kwalifikowalnych w zakresie danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji przekracza wartość rynkową tych kosztów ustaloną w wyniku oceny ich racjonalności, przy ustalaniu wysokości pomocy uwzględnia się wartość rynkową tych kosztów.

6. Przy ustalaniu wysokości pomocy koszty ogólne uwzględnia się w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych.

§ 8. 1. Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji programu wynosi maksymalnie:

- 1) 500 tys. zł, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3,
- 2) 200 tys. zł – w przypadku operacji obejmującej inwestycje niezwiązane bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich, w tym ich wyposażaniem, lub adaptacją innych istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie, w tym ich wyposażaniem, lub budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których jest prowadzona produkcja zwierzęca, w tym ich wyposażaniem,
- 3) 900 tys. zł – w przypadku operacji realizowanej w obszarze, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a

– na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo.

2. Limity, o których mowa w ust. 1, nie łączą się.

3. Limity, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, uwzględniają pomoc finansową przyznaną lub wypłaconą na operację typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego programem.

4. Przy ustalaniu limitu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się sumę kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych, w tym zrealizowanych przez osobę fizyczną występującą jako jedna z osób wspólnie wnioskujących, i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji niezakończonych, w tym operacji realizowanych przez osobę fizyczną występującą jako jedna z osób wspólnie wnioskujących.

5. W przypadku osób wspólnie wnioskujących pomoc przyznaje się każdej z tych osób, w wysokości uzasadnionej zakresem prac wykonywanych przez każdą z nich przy użyciu przedmiotu operacji stanowiącego współwłasność, uwzględniającym zasoby i potrzeby gospodarstw tych osób.

6. Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 50 tys. zł.

§ 9. 1. Do kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 1–4, zalicza się koszty:

- 1) budowy, przebudowy, remontu połączonego z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej oraz do przechowywania, magazynowania, przygotowywania do sprzedaży produktów rolnych (łącznie ze zlokalizowanymi w tych budynkach pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi) wraz z zakupem, montażem instalacji technicznej, wyposażenia, koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji;
- 2) zakupu maszyn, urządzeń, wyposażenia do produkcji rolnej, przechowywania, suszenia, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w szczególności sprzętu do uprawy, pielęgnacji, ochrony, nawożenia oraz zbioru roślin, lub urządzeń do przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania, konfekcjonowania produktów rolnych, maszyn lub urządzeń do przygotowywania lub składowania pasz, maszyn lub urządzeń do pojenia, zadawania pasz, urządzeń do pozyskiwania lub przechowywania mleka;
- 3) zakładania sadów lub plantacji krzewów owocowych, gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat, w tym koszty zakupu materiału szkółkarskiego przeznaczonego do założenia sadu lub plantacji krzewów owocowych, gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat; w przypadku gatunków roślin uprawnych wymienionych w wykazie gatunków roślin, których odmiany podlegają rejestracji oraz których materiał siewny może być wytwarzany, oceniany i kontrolowany, ogłoszonym w obwieszczeniu, o którym mowa w art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. poz. 1512 oraz z 2013 r. poz. 865), kosztem kwalifikowalnym jest zakup materiału siewnego kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych lub materiału szkółkarskiego CAC;
- 4) wyposażania pastwisk lub wybiegów dla zwierząt, w szczególności koszty grodzenia lub budowy wiat;
- 5) instalacji lub budowy budynków lub budowli, zakupu maszyn lub urządzeń służących ochronie środowiska, w tym do składowania odchodów zwierzęcych lub odpadów, mycia lub czyszczenia sprzętu, oczyszczania ścieków powstających w wyniku prowadzonej działalności rolniczej lub służących poprawie warunków utrzymania zwierząt lub poprawie higieny produkcji;

- 6) zakupu, instalacji lub budowy innych niż wymienione w pkt 5 elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej, w tym zakupu i instalacji urządzeń do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych;
- 7) zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu prowadzonej działalności rolniczej;
- 8) opłat za patenty lub licencje;
- 9) rat zapłaconych z tytułu wykonania umowy leasingu, nieprzekraczające ceny netto nabycia rzeczy, o których mowa w pkt 2, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na beneficjenta nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową.

2. Do kosztów ogólnych zalicza się koszty:

- 1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w szczególności:
 - a) kosztorysów,
 - b) projektów architektonicznych lub budowlanych,
 - c) operatów wodnoprawnych,
 - d) ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
 - e) dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
 - f) wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości,
 - g) projektów technologicznych;
- 2) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego;
- 3) związane z kierowaniem robotami budowlanymi;
- 4) opłat za konsultacje, doradztwo na temat zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności.

3. Do kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 1–7, zalicza się koszty transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn i urządzeń objętych operacją, a także koszty montażu.

§ 10. 1. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu krajowym oraz w siedzibie Agencji, oddziałów regionalnych i biur powiatowych Agencji ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy, nie później niż 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia terminu składania tych wniosków.

2. Ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy zawiera wskazanie:

- 1) dnia rozpoczęcia oraz dnia zakończenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy;
- 2) obszaru, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, w ramach którego będzie realizowany nabór wniosków o przyznanie pomocy.

3. Dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, powinien przypadać w pierwszym kwartale roku kalendarzowego, przy czym termin ten nie może być krótszy niż 14 dni oraz dłuższy niż 30 dni.

4. Agencja udostępnia formularz wniosku o przyznanie pomocy, wzór biznesplanu, wzory oświadczeń, formularz wniosku o płatność oraz wzór umowy, nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości ogłoszenia, o którym mowa w ust. 1.

§ 11. 1. W jednym roku można złożyć tylko jeden wniosek o przyznanie pomocy dotyczący danego gospodarstwa.

2. W przypadku złożenia w jednym roku więcej niż jednego wniosku o przyznanie pomocy dotyczącego danego gospodarstwa, Agencja rozpatruje wyłącznie wniosek, który pierwszy wpłynął do Agencji. Na operacje objęte pozostałymi wnioskami Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwanej dalej „ustawą”, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

3. Przepisy ust. 1 i 2 dotyczą również złożenia wniosku o przyznanie pomocy przez osobę występującą jako jedna z osób wspólnie wnioskujących.

§ 12. 1. Wniosek o przyznanie pomocy składa się w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji. Wniosek o przyznanie pomocy składa się osobiście lub przez upoważnioną osobę, albo przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529).

2. W przypadku osób wspólnie wnioskujących wniosek o przyznanie pomocy składa się w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na położenie gospodarstw osób wspólnie wnioskujących, przy czym, jeżeli gospodarstwa tych osób są położone na obszarze więcej niż jednego województwa, wniosek składa się w tym województwie, w którym jest położona największa część tych gospodarstw.

3. Wniosek o przyznanie pomocy może być złożony również osobiście albo przez upoważnioną osobę za pośrednictwem biura powiatowego Agencji, znajdującego się na obszarze właściwości miejscowej oddziału regionalnego właściwego ze względu na miejsce realizacji operacji.

4. Wniosek o przyznanie pomocy, złożony za pośrednictwem biura powiatowego Agencji, biuro powiatowe Agencji przekazuje niezwłocznie do właściwego oddziału regionalnego Agencji.

5. W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy osobiście albo przez upoważnioną osobę bezpośrednio w oddziale regionalnym Agencji albo za pośrednictwem biura powiatowego Agencji, z chwilą złożenia wniosku Agencja wydaje potwierdzenie jego złożenia, zawierające datę wpływu, opatrzone pieczęcią Agencji oraz podpisane przez osobę przyjmującą wniosek. W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy za pośrednictwem biura powiatowego Agencji, za dzień złożenia wniosku uznaje się dzień złożenia wniosku w tym biurze.

6. W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, za dzień złożenia wniosku uznaje się dzień, w którym nadano tę przesyłkę.

§ 13. 1. Wniosek o przyznanie pomocy zawiera dane niezbędne do jej przyznania, w szczególności:

- 1) numer identyfikacyjny podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy albo numer identyfikacyjny:
 - a) jego współmałżonka, jeżeli wyraził zgodę na nadanie mu tego numeru – w przypadku osoby fizycznej,
 - b) spółki cywilnej, której jest współnikiem – w przypadku współnika spółki cywilnej;
- 2) dane podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy:
 - a) imię i nazwisko albo nazwę,
 - b) miejsce zamieszkania albo siedzibę i adres,
 - c) numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), o ile został nadany,
 - d) numer identyfikacyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) – w przypadku osoby fizycznej, a jeżeli osoba ta nie posiada obywatelstwa polskiego – kod kraju, numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości,
 - e) numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS), o ile zostały nadane – w przypadku osoby prawnej i spółki osobowej w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych;
- 3) wskazanie obszaru, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, którego dotyczy operacja;
- 4) informacje o kwalifikacjach zawodowych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – w przypadku operacji realizowanej przez młodego rolnika;
- 5) charakterystykę prowadzonej działalności;
- 6) opis planowanej operacji, w tym określenie miejsca jej realizacji, celów, zakresu i kosztów oraz określenie liczby zwierząt, jaka ma zostać osiągnięta w wyniku realizacji operacji w obszarach, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a–c;
- 7) plan finansowy operacji;
- 8) informacje dotyczące gospodarstwa;

- 9) informację o załącznikach;
- 10) oświadczenia podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy związane z pomocą;
- 11) zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
- 12) kwotę wnioskowanej pomocy;
- 13) informację o wpływie operacji na:
 - a) poprawę efektywności korzystania z zasobów wodnych w gospodarstwie,
 - b) poprawę efektywności wykorzystania energii w gospodarstwie,
 - c) zwiększenie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie,
 - d) redukcję emisji gazów cieplarnianych i amoniaku z rolnictwa w gospodarstwie.

2. W przypadku wniosku o przyznanie pomocy składanego przez osoby wspólnie wnioskujące dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1–6, 8–10 oraz 12, podaje się dla każdej z tych osób, przy czym kwotę, o której mowa w ust. 1 pkt 12, podaje się z uwzględnieniem zakresu prac wykonywanych przez każdą z tych osób.

3. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się:

- 1) biznesplan na elektronicznym nośniku danych (CD lub DVD), opracowany na formularzu udostępnionym przez Agencję, oraz wydruk arkusza podsumowującego biznesplan;
- 2) kopię dokumentu albo kopie dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych, o których mowa w ust. 1 pkt 4 – w przypadku operacji realizowanej przez młodego rolnika;
- 3) kopię umowy, o której mowa w § 3 pkt 2 – w przypadku osób wspólnie wnioskujących;
- 4) kopie dokumentów potwierdzających osiągnięcie przychodu z tytułu prowadzenia działalności rolniczej, o którym mowa w § 2 ust. 3;
- 5) plan rozmieszczenia na terenie gospodarstwa budynków, budowli i plantacji wieloletnich oraz rzuty budynków służących do produkcji rolnej wraz z rozplanowaniem wewnętrznym – w przypadku operacji niedotyczącej wyłącznie zakupu maszyn lub urządzeń, które będą wykorzystywane wyłącznie poza budynkami i budowlami;
- 6) plan sprzedaży lub kopię umowy przedwstępnej sprzedaży całej produkcji wytworzonej w gospodarstwie w związku z realizacją operacji – w przypadku gdy w związku z realizacją operacji wzrośnie produkcja;
- 7) kopię dokumentu tożsamości – w przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy jest osobą fizyczną albo współnikiem spółki cywilnej będącym osobą fizyczną;
- 8) kopię umowy spółki cywilnej – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej;
- 9) kopię uchwały wspólników spółki cywilnej upoważniającej współnika tej spółki do złożenia wniosku w imieniu wspólników – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej i współnik składa wniosek w imieniu wspólników;
- 10) kosztorys inwestorski – w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycję polegającą na budowie, przebudowie lub remoncie połączonym z modernizacją;
- 11) opis zadań wymienionych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, sporządzony na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję – w przypadku operacji, w ramach której będzie realizowane co najmniej jedno zadanie niewymagające załączenia do wniosku kosztorysu, o którym mowa w pkt 10;
- 12) kopię promesy umowy leasingu dotyczącej planowanego zakupu rzeczy wraz z harmonogramem spłat rat leasingowych z wyszczególnieniem części kapitałowej i części odsetkowej – w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu;
- 13) kopię dokumentu albo kopie dokumentów potwierdzających posiadanie samoistne lub zależne gospodarstwa, w którym będzie realizowana operacja, przy czym w przypadku posiadania samoistnego nieruchomości, dla której księga wieczysta jest prowadzona w systemie informatycznym, o którym mowa w art. 25¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2013 r. poz. 707, z późn. zm.⁵⁾), jest wystarczające podanie numeru księgi wieczystej;

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 830, 941 i 1289 oraz z 2015 r. poz. 218 i 978.

- 14) oświadczenie właściciela albo współwłaściciela gospodarstwa albo jego części o wyrażeniu zgody na realizację operacji, sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w gospodarstwie niestanowiącym własności podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy albo stanowiącym współwłasność tego podmiotu i nie dotyczy wyłącznie nabycia rzeczy ruchomych, które nie wymagają instalacji;
- 15) oświadczenie współposiadacza gospodarstwa o wyrażeniu zgody na ubieganie się o przyznanie pomocy przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w gospodarstwie stanowiącym przedmiot współposiadania;
- 16) oświadczenie współposiadacza nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa o wyrażeniu zgody na ubieganie się o przyznanie pomocy przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w gospodarstwie, w skład którego wchodzi nieruchomość będąca przedmiotem współposiadania;
- 17) kopię projektu budowlanego – w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycję polegającą na budowie, przebudowie lub remoncie połączonym z modernizacją;
- 18) kopie ostatecznych pozwoleń, zezwoleń lub innych decyzji, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją, a także kopie innych dokumentów potwierdzających spełnienie określonych w odrębnych przepisach warunków realizacji inwestycji objętych operacją – w przypadku gdy w ramach operacji będą realizowane tego typu inwestycje;
- 19) zaświadczenie wystawione przez powiatowego lekarza weterynarii potwierdzające spełnianie wymagań w zakresie higieny i warunków utrzymania zwierząt – w przypadku gdy operacja jest związana z produkcją zwierzęcą;
- 20) kopię dokumentacji dotyczącej ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych – w przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy obowiązanych do prowadzenia ewidencji zgodnie z przepisami o podatku dochodowym od osób fizycznych lub przepisami o rachunkowości;
- 21) kopię dokumentacji dotyczącej wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych – w przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy obowiązanych do prowadzenia wykazu zgodnie z przepisami o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne;
- 22) kopię wniosku o wpis do ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, jeżeli podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy, jego małżonkowi, spółce cywilnej, której jest współnikiem, nie został nadany numer identyfikacyjny, a w przypadku składania wniosku o wpis tego podmiotu do tej ewidencji łącznie z wnioskiem o przyznanie pomocy – oryginał wniosku;
- 23) informację o numerze rachunku bankowego podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy – w przypadku gdy podmiot ten ubiega się o zaliczkę;
- 24) kopię umowy na dostawy produktów, których dotyczy operacja, zawartej na okres co najmniej jednego roku poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy z podmiotami mającymi miejsce zamieszkania albo siedzibę na obszarze województwa świętokrzyskiego – w przypadku operacji realizowanych w tym województwie;
- 25) kopie dokumentów potwierdzających uczestnictwo podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy w unijnym systemie jakości, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1305/2013, lub krajowym systemie jakości, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. b tego rozporządzenia, w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” objętego programem;
- 26) dokument potwierdzający członkostwo w grupie producentów rolnych lub organizacji producentów;
- 27) zaświadczenie wydane przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego potwierdzające wpis w ewidencji podatników podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej – w przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy prowadzi produkcję w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej;
- 28) inne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków do przyznania pomocy.

4. Kopie dokumentów dołącza się w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez pracownika Agencji lub podmiot, który wydał dokument, lub notariusza, z tym że kopie, o których mowa w ust. 3 pkt 3, 20 i 21, mogą być potwierdzone przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy lub jedną z osób wspólnie wnioskujących.

5. Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy informuje Agencję, w formie pisemnej, o wszelkich zmianach w zakresie danych objętych wnioskiem niezwłocznie po ich zaistnieniu.

§ 14. 1. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy nie zawiera numeru, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 1, albo nie dołączono do niego wniosku o wpis do ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, albo jego kopii, lub wniosek o przyznanie pomocy nie został złożony w terminie, o którym mowa w § 10 ust. 2, lub wniosek o przyznanie pomocy nie został złożony w sposób określony w § 12 ust. 1 zdanie drugie, Agencja pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w odniesieniu do numeru, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 1, jeżeli numer ten można ustalić w ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

3. Jeżeli we wniosku o przyznanie pomocy nie wskazano adresu podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy, i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych lub podmiot ten pisemnie poinformował o rezygnacji z ubiegania się o pomoc, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

4. W przypadku wniosku o przyznanie pomocy, który został złożony w terminie, o którym mowa w § 10 ust. 2 pkt 1, ale wpłynął do Agencji po upływie 30 dni od dnia upływu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

§ 15. 1. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy nie spełnia innych niż określone w § 14 ust. 1 i 3 wymagań lub został wypełniony nieprawidłowo, Agencja wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, chyba że zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.

2. Jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie usunął w terminie, o którym mowa w ust. 1, wszystkich braków wskazanych przez Agencję, Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 35 ust. 1 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

3. Złożony wniosek o przyznanie pomocy nie może być zmieniany przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy w zakresie zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, z wyłączeniem zmian wynikających z wezwań Agencji.

§ 16. 1. Pomoc przysługuje według kolejności ustalonej przez Agencję przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji.

2. O kolejności przysługiwania pomocy na operację w obszarze, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a, decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru:

- 1) jeżeli w wyniku realizacji operacji nastąpi wzrost średniej rocznej liczby loch w stadzie:
 - a) o co najmniej 10 sztuk i nie więcej niż 20 sztuk, przyznaje się 1 punkt,
 - b) powyżej 20 sztuk i nie więcej niż 30 sztuk, przyznaje się 2 punkty,
 - c) powyżej 30 sztuk i nie więcej niż 40 sztuk, przyznaje się 3 punkty,
 - d) powyżej 40 sztuk i nie więcej niż 50 sztuk, przyznaje się 4 punkty,
 - e) powyżej 50 sztuk, przyznaje się 5 punktów;
- 2) jeżeli w wyniku realizacji operacji średnia roczna liczba loch w stadzie będzie większa niż:
 - a) 100 sztuk i nie większa niż 200 sztuk, przyznaje się 1 punkt,
 - b) 200 sztuk i nie większa niż 300 sztuk, przyznaje się 2 punkty,
 - c) 300 sztuk, przyznaje się 3 punkty;
- 3) jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy uczestniczy w unijnym systemie jakości, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1305/2013, lub krajowym systemie jakości, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1305/2013, w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” objętego programem – przyznaje się 2 punkty, z tym że w przypadku uczestnictwa w systemie rolnictwa ekologicznego, o którym mowa w rozporządzeniu nr 834/2007 – przyznaje się 4 punkty;
- 4) jeżeli w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy podmiot ubiegający się o jej przyznanie ma nie więcej niż 40 lat, przyznaje się 3 punkty;
- 5) jeżeli inwestycje służą ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu, przyznaje się maksymalnie 5 punktów.

3. O kolejności przysługiwania pomocy na operację w obszarze, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. b, decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru:

- 1) jeżeli w wyniku realizacji operacji nastąpi wzrost średniej rocznej liczby krów mlecznych w stadzie:
 - a) o co najmniej 10 i nie więcej niż 20 sztuk, przyznaje się 1 punkt,
 - b) powyżej 20 sztuk i nie więcej niż 30 sztuk, przyznaje się 2 punkty,
 - c) powyżej 30 sztuk i nie więcej niż 40 sztuk, przyznaje się 3 punkty,
 - d) powyżej 40 sztuk i nie więcej niż 50 sztuk, przyznaje się 4 punkty,
 - e) powyżej 50 sztuk, przyznaje się 5 punktów;
- 2) jeżeli w wyniku realizacji operacji średnia roczna liczba krów mlecznych w stadzie będzie większa niż:
 - a) 30 sztuk i nie większa niż 50 sztuk, przyznaje się 1 punkt,
 - b) 50 sztuk i nie większa niż 100 sztuk, przyznaje się 2 punkty,
 - c) 100 sztuk, przyznaje się 3 punkty;
- 3) jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy uczestniczy w unijnym systemie jakości, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1305/2013, lub krajowym systemie jakości, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1305/2013, w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” objętego programem – przyznaje się 2 punkty, z tym że w przypadku uczestnictwa w systemie rolnictwa ekologicznego, o którym mowa w rozporządzeniu nr 834/2007 – przyznaje się 4 punkty;
- 4) jeżeli w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy podmiot ubiegający się o jej przyznanie ma nie więcej niż 40 lat, przyznaje się 3 punkty;
- 5) jeżeli inwestycje służą ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu, przyznaje się maksymalnie 5 punktów.

4. O kolejności przysługiwania pomocy na operację w obszarze, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. c, decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru:

- 1) jeżeli w wyniku realizacji operacji nastąpi wzrost średniej rocznej liczby krów nieprzeznaczonych do produkcji mleka w stadzie:
 - a) o co najmniej 10 sztuk i nie więcej niż 20 sztuk, przyznaje się 1 punkt,
 - b) powyżej 20 sztuk i nie więcej niż 30 sztuk, przyznaje się 2 punkty,
 - c) powyżej 30 sztuk i nie więcej niż 40 sztuk, przyznaje się 3 punkty,
 - d) powyżej 40 sztuk i nie więcej niż 50 sztuk, przyznaje się 4 punkty,
 - e) powyżej 50 sztuk, przyznaje się 5 punktów;
- 2) jeżeli w wyniku realizacji operacji średnia roczna liczba krów nieprzeznaczonych do produkcji mleka w stadzie będzie większa niż:
 - a) 30 sztuk i nie większa niż 50 sztuk, przyznaje się 1 punkt,
 - b) 50 sztuk i nie większa niż 100 sztuk, przyznaje się 2 punkty,
 - c) 100 sztuk, przyznaje się 3 punkty;
- 3) jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy uczestniczy w unijnym systemie jakości, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1305/2013, lub krajowym systemie jakości, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1305/2013, w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” objętego programem – przyznaje się 2 punkty, z tym że w przypadku uczestnictwa w systemie rolnictwa ekologicznego, o którym mowa w rozporządzeniu nr 834/2007 – przyznaje się 4 punkty;
- 4) jeżeli w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy podmiot ubiegający się o jej przyznanie ma nie więcej niż 40 lat, przyznaje się 3 punkty;
- 5) jeżeli inwestycje służą ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu, przyznaje się maksymalnie 5 punktów.

5. O kolejności przysługiwania pomocy na operację w obszarze, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. d, decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru:

- 1) w przypadku operacji dotyczącej budowy lub modernizacji budynków inwentarskich lub magazynu paszowego, punkty przyznaje się w następujący sposób:
 - a) jeżeli operacja obejmuje wyłącznie inwestycje dotyczące budowy lub modernizacji budynków inwentarskich lub magazynu paszowego, przyznaje się 5 punktów,
 - b) jeżeli koszty budowy lub modernizacji budynków inwentarskich lub magazynu paszowego stanowią co najmniej 50% wszystkich kosztów operacji, przyznaje się 3 punkty;
- 2) w przypadku operacji związanej ze zwiększeniem skali produkcji rolnej, której realizacja wpłynie również na zwiększenie uczestnictwa w rynku, przyznaje się 1 punkt;
- 3) w przypadku operacji związanej ze zmianą profilu produkcji rolnej, której realizacja wpłynie również na zróżnicowanie produkcji rolnej w gospodarstwie, przyznaje się 1 punkt;
- 4) jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy uczestniczy w unijnym systemie jakości, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1305/2013, lub krajowym systemie jakości, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1305/2013, w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” objętego programem – przyznaje się 2 punkty, z tym że w przypadku uczestnictwa w systemie rolnictwa ekologicznego, o którym mowa w rozporządzeniu nr 834/2007 – przyznaje się 4 punkty;
- 5) jeżeli w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy podmiot ubiegający się o jej przyznanie ma nie więcej niż 40 lat, przyznaje się 3 punkty;
- 6) jeżeli inwestycje służą ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu, przyznaje się maksymalnie 5 punktów;
- 7) w przypadku gdy operacja jest realizowana na obszarze województwa:
 - a) dolnośląskiego – przyznaje się dodatkowe punkty w następujący sposób:
 - jeżeli operacja dotyczy budowy lub modernizacji budynków inwentarskich dla bydła, owiec lub kóz, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli operacja dotyczy powiększenia powierzchni sadów lub plantacji krzewów owocowych, gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat, przyznaje się 1 punkt,
 - b) kujawsko-pomorskiego – przyznaje się dodatkowe punkty w następujący sposób:
 - jeżeli operacja dotyczy budowy lub modernizacji budynków inwentarskich dla świń, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy jest członkiem grupy producentów rolnych lub organizacji producentów, przyznaje się 1 punkt,
 - c) lubuskiego – przyznaje się dodatkowy 1 punkt, jeżeli operacja jest realizowana wspólnie przez co najmniej 2 rolników,
 - d) łódzkiego – przyznaje się dodatkowy 1 punkt, jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy jest członkiem grupy producentów rolnych lub organizacji producentów,
 - e) małopolskiego – przyznaje się dodatkowy 1 punkt, jeżeli operacja dotyczy budowy lub modernizacji budynków inwentarskich dla trawożernych zwierząt gospodarskich,
 - f) mazowieckiego – przyznaje się dodatkowe punkty w następujący sposób:
 - jeżeli operacja dotyczy budowy obiektów służących do przechowywania produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy jest beneficjentem działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego PROW 2007–2013 lub operacji typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” objętego programem, przyznaje się 1 punkt,
 - g) opolskiego – przyznaje się dodatkowe punkty w następujący sposób:
 - jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy jest członkiem grupy producentów rolnych lub organizacji producentów, przyznaje się 1 punkt,

- jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy jest beneficjentem działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” objętego PROW 2007–2013 lub operacji typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” objętego programem, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli operacja dotyczy przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, przyznaje się 1 punkt,
- h) podkarpackiego – przyznaje się dodatkowe punkty w następujący sposób:
- jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy jest członkiem grupy producentów rolnych lub organizacji producentów, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli operacja ma na celu rozszerzenie produkcji gospodarstwa o profil zielarstwo lub pszczelarstwo, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli operacja dotyczy budowy obiektów służących do przechowywania produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli operacja dotyczy przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli operacja dotyczy budowy lub modernizacji budynków inwentarskich dla bydła, owiec lub kóz, przyznaje się 1 punkt,
- i) podlaskiego – przyznaje się dodatkowe punkty w następujący sposób:
- jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy jest członkiem grupy producentów rolnych lub organizacji producentów, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli operacja jest realizowana w gospodarstwie położonym na obszarze, na którym są podejmowane środki w związku z wystąpieniem choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania, przyznaje się 1 punkt,
- j) pomorskiego – przyznaje się dodatkowe punkty w następujący sposób:
- jeżeli operacja dotyczy budowy obiektów służących do przechowywania produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli operacja jest realizowana wspólnie przez co najmniej 2 rolników, przyznaje się 1 punkt,
- k) świętokrzyskiego – przyznaje się dodatkowe punkty w następujący sposób:
- jeżeli operacja dotyczy przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy zawarł umowę na dostawę produktów, których dotyczy operacja, zawartą na okres co najmniej jednego roku poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z podmiotami mającymi miejsce zamieszkania albo siedzibę na obszarze tego województwa, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy jest członkiem grupy producentów rolnych lub organizacji producentów, przyznaje się 1 punkt,
- l) warmińsko-mazurskiego – przyznaje się dodatkowe punkty w następujący sposób:
- jeżeli operacja dotyczy budowy obiektów służących do przechowywania produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli operacja dotyczy przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli operacja dotyczy budowy lub modernizacji budynków inwentarskich dla owiec, kóz lub koni, przyznaje się 1 punkt,
- m) zachodniopomorskiego – przyznaje się dodatkowe punkty w następujący sposób:
- jeżeli operacja dotyczy budowy obiektów służących do przechowywania produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, przyznaje się 1 punkt,
 - jeżeli operacja jest realizowana wspólnie przez co najmniej 2 rolników, przyznaje się 1 punkt.

6. Wykaz rodzajów inwestycji służących ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu, a także sposób przyznawania punktów jest określony w załączniku do rozporządzenia.

7. W przypadku operacji realizowanej przez osoby wspólnie wnioskujące, punkty przyznaje się w wysokości średniej arytmetycznej z liczby punktów przysługujących indywidualnie tym osobom, z tym że za inwestycje służące ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu punkty przyznaje się dla całej operacji.

§ 17. 1. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana na podstawie danych zawartych we wniosku o przyznanie pomocy oraz w dokumentach, o których mowa w § 13 ust. 3 pkt 1, 17, 24–26, złożonych wraz z tym wnioskiem.

2. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy lub dołączone do niego dokumenty nie zawierają danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium, nie przyznaje się punktów za to kryterium.

3. Agencja nie przyznaje pomocy, jeżeli przyznano mniej niż:

- 1) 4 punkty – w przypadku obszaru, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a–c;
- 2) 1,5 punktu – w przypadku obszaru, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. d.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, przepis art. 35 ust. 1 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

5. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów.

6. W przypadku operacji o takiej samej liczbie punktów, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje kwota wnioskowanej pomocy, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja z niższą wnioskowaną kwotą pomocy.

7. W przypadku operacji o takiej samej liczbie punktów i kwocie wnioskowanej pomocy w przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy będących osobami fizycznymi, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje wiek osoby, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja realizowana przez osobę młodszą.

8. W przypadku wniosków o przyznanie pomocy, które zostały złożone w terminie, o którym mowa w § 10 ust. 2 pkt 1, do oddziału regionalnego Agencji, który nie jest właściwy, pomoc przysługuje w kolejności ustalonej zgodnie z § 16 oraz ust. 1–5, po wnioskach o przyznanie pomocy, których kolejność ustalono zgodnie z § 16 oraz ust. 1–5.

9. Jeżeli dane zawarte we wniosku o przyznanie pomocy i dokumentach dołączonych do tego wniosku są rozbieżne, punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w tych dokumentach.

§ 18. 1. Prezes Agencji, nie później niż w terminie 90 dni od dnia upływu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, informację o kolejności przysługiwania pomocy:

- 1) w województwie mazowieckim i łącznie w pozostałych województwach – w przypadku naboru wniosków w ramach obszarów, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a–c;
- 2) w województwie – w przypadku naboru wniosków w ramach obszaru, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. d.

2. Jeżeli dane zawarte we wniosku o przyznanie pomocy mające wpływ na ustalenie kolejności przysługiwania pomocy ulegną zmianie, dokonuje się aktualizacji informacji o kolejności przysługiwania pomocy wyłącznie w przypadku, gdy z nowych danych wynika, że pomoc przysługuje w dalszej kolejności niż pierwotnie ustalona.

3. Agencja nie przyznaje pomocy, jeżeli w wyniku zmiany, o której mowa w ust. 2, przyznano mniej niż:

- 1) 4 punkty – w przypadku obszaru, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a–c;
- 2) 1,5 punktu – w przypadku obszaru, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. d.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, przepis art. 35 ust. 1 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

5. Informacja, o której mowa w ust. 1, jest aktualizowana w przypadkach, o których mowa w ust. 2, nie rzadziej niż co 20 dni.

§ 19. 1. W terminie 8 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 18 ust. 1, Agencja:

- 1) wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy do zawarcia umowy, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy;
- 2) informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy o odmowie przyznania pomocy, w przypadku gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Agencja wyznacza niezwłocznie podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy, w formie pisemnej, termin zawarcia umowy, nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

3. W przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie stawił się w wyznaczonym przez Agencję terminie w celu zawarcia umowy albo odmówił jej podpisania, Agencja nie przyznaje pomocy, chyba że podmiot ten zawarł umowę w innym terminie:

- 1) uzgodnionym z Agencją przed upływem terminu wyznaczonego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 2, nie dłuższym niż miesiąc, albo
- 2) wyznaczonym przez Agencję, nie dłuższym niż 21 dni od dnia, na który został wyznaczony poprzedni termin zawarcia umowy.

§ 20. 1. W razie uchybienia terminu wykonania przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy Agencja, na prośbę tego podmiotu, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli podmiot ten:

- 1) wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia;
- 2) jednocześnie z wniesieniem prośby dopełnił czynności, dla której określony był termin;
- 3) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.

2. Przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 1, jest niedopuszczalne.

§ 21. 1. Wezwanie przez Agencję podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy wydłuża termin, o którym mowa w § 19 ust. 1, o czas wykonania przez ten podmiot tych czynności.

2. Jeżeli w trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu lub zająd nowe okoliczności budzące wątpliwości co do możliwości przyznania pomocy, termin, o którym mowa w § 19 ust. 1, wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania wyjaśnień lub opinii, o czym Agencja informuje na piśmie podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy.

§ 22. 1. W razie śmierci podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy będącego osobą fizyczną, rozwiązania, połączenia lub podziału podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistnieje następstwo prawne, albo w razie zbycia całości lub części gospodarstwa tego podmiotu w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, następca prawny tego podmiotu albo nabywca gospodarstwa lub jego części nie może wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce tego podmiotu.

2. Wniosek złożony przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, o którym mowa w ust. 1, Agencja pozostawia bez rozpatrzenia z chwilą uprawdopodobnienia zdarzenia określonego w ust. 1.

§ 23. 1. W przypadku ubiegania się o pomoc przez osoby wspólnie wnioskujące, w razie śmierci lub rezygnacji jednej z tych osób z ubiegania się o przyznanie pomocy, pozostałe osoby wspólnie wnioskujące mogą, w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, zawrzeć nową umowę, o której mowa w § 3 pkt 2, oraz zmienić złożony wniosek o przyznanie pomocy. Agencja w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji o śmierci lub rezygnacji jednej z tych osób informuje na piśmie pozostałe osoby wspólnie wnioskujące o takiej możliwości. Nową umowę i zmieniony wniosek składa się w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji od Agencji przez ostatnią z osób wspólnie wnioskujących.

2. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, tylko jednej z osób wspólnie wnioskujących może być przyznana pomoc, wniosek o przyznanie pomocy złożony przez osoby wspólnie wnioskujące, na pisemną prośbę osoby, której może być przyznana pomoc, może zostać uznany za wniosek o przyznanie pomocy złożony przez osobę fizyczną, jeżeli prośba ta zostanie złożona w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez tę osobę pisemnej informacji od Agencji o takiej możliwości.

3. Jeżeli Agencja nie przyzna pomocy co najmniej jednej z osób wspólnie wnioskujących, pomocy nie przyznaje się pozostałym osobom wspólnie wnioskującym.

§ 24. 1. Poza postanowieniami określonymi w art. 36 ust. 1 ustawy, umowa może zawierać inne postanowienia dotyczące realizacji operacji, w szczególności zobowiązania beneficjenta dotyczące:

- 1) zapewnienia trwałości operacji zgodnie z art. 71 rozporządzenia Parlamentu i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne do-

tyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320);

- 2) osiągnięcia wskaźników realizacji celu operacji w określonym terminie;
- 3) osiągnięcia wzrostu wartości dodanej brutto w gospodarstwie (GVA), co najmniej o 10% w odniesieniu do roku, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, i utrzymania tego wzrostu w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy;
- 4) niefinansowania kosztów kwalifikowalnych operacji z udziałem innych środków publicznych;
- 5) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą do dnia, w którym upływie 5 lat;
- 6) informowania Agencji o okolicznościach mogących mieć wpływ na wykonanie umowy przez 5 lat;
- 7) prowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie, w sposób i zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia, o którym mowa w § 4 ust. 6 pkt 3, przez 5 lat od dnia przyznania pomocy, chyba że beneficjent jest obowiązany do prowadzenia księgi przychodów i rozchodów lub księgi rachunkowej, lub ewidencji przychodów i rozchodów prowadzonej na podstawie odrębnych przepisów;
- 8) uwzględnienia wszystkich transakcji związanych z operacją w oddzielnym systemie rachunkowości albo w ramach odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia nr 1305/2013;
- 9) zachowania konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, w przypadku gdy wartość danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji przekracza 20 tys. zł netto;
- 10) zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność końcową w terminie, o którym mowa w § 4 ust. 7 pkt 1 i ust. 9 pkt 1 lit. d;
- 11) osiągnięcia, w wyniku realizacji operacji, i utrzymania przez 5 lat co najmniej podanej we wniosku o przyznanie pomocy liczby:
 - a) loch – w przypadku operacji, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a, przy czym minimalna liczba loch w stadzie ma wynosić 50,
 - b) krów mlecznych – w przypadku operacji, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. b, przy czym minimalna liczba krów mlecznych w stadzie ma wynosić 25,
 - c) krów nieprzeznaczonych do produkcji mleka – w przypadku operacji, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. c;
- 12) osiągnięcia, w wyniku realizacji operacji, i utrzymania przez 5 lat wielkości i sposobu prowadzenia produkcji rolnej, mających wpływ na przyznanie pomocy w związku z przyznaną liczbą punktów, o których mowa w § 16.

2. Prowadzenie oddzielnego systemu rachunkowości albo korzystanie z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia nr 1305/2013, odbywa się w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych albo przez prowadzenie zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję, gdy na podstawie odrębnych przepisów beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

3. W ewidencji, o której mowa w ust. 1 pkt 7, powinny być uwzględnione wszystkie zdarzenia związane z realizacją operacji oraz prowadzeniem gospodarstwa.

4. W przypadku osób wspólnie wnioskujących zawiera się jedną umowę, która poza postanowieniami i zobowiązaniami, o których mowa w ust. 1, zawiera również:

- 1) informację o kwocie pomocy przyznanej poszczególnym osobom;
- 2) zobowiązanie do przedłużenia czasu trwania umowy, o której mowa w § 3 pkt 2, do dnia, w którym upływa pięcioletni okres od dnia wypłaty płatności końcowej – w przypadku gdy termin obowiązywania tej umowy upływa przed tym dniem;
- 3) zobowiązanie do realizacji postanowień umowy, o której mowa w § 3 pkt 2;
- 4) zobowiązanie do osiągnięcia minimalnej wielkości ekonomicznej gospodarstwa, o której mowa w § 4 ust. 5 pkt 2;
- 5) postanowienia dotyczące zasad i zakresu ponoszenia odpowiedzialności w przypadku niewywiązania się co najmniej jednej z osób z postanowień umowy;
- 6) zobowiązanie do ewidencjonowania wykorzystania przedmiotu operacji.

5. Pięcioletni okres, którego dotyczą zobowiązania, o których mowa w ust. 1 pkt 5, 6, 11 i 12, liczy się od dnia wypłaty płatności końcowej.

§ 25. 1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję.

2. Weksel wraz z deklaracją wekslową, o których mowa w ust. 1, beneficjent podpisuje w obecności upoważnionego pracownika Agencji. Weksel wraz z deklaracją wekslową składa się w oddziale regionalnym Agencji w dniu zawarcia umowy.

3. W przypadku beneficjentów, którymi są osoby wspólnie wnioskujące, każdy z beneficjentów podpisuje oddzielny weksel wraz z deklaracją wekslową, o których mowa w ust. 1.

4. Beneficjent będący osobą fizyczną dołącza do umowy oświadczenie:

- 1) małżonka o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy albo o niepozostawaniu w związku małżeńskim, albo o ustanowionej małżeńskiej rozdzielności majątkowej;
- 2) współwłaściciela albo współwłaścicieli gospodarstwa, a w przypadku gdy współwłaścicielem albo współwłaścicielami są osoby fizyczne – również ich małżonków – o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy albo o niepozostawaniu w związku małżeńskim, albo o ustanowionej rozdzielności majątkowej.

§ 26. 1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane na warunkach określonych w umowie, z tym że środki te są wypłacane, jeżeli beneficjent:

- 1) zrealizował operację lub jej etap, w tym poniósł związane z tym koszty, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu i w umowie oraz określonymi w innych przepisach dotyczących inwestycji objętych operacją;
- 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
- 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych z tym związanych.

2. Koszty kwalifikowalne podlegają refundacji w pełnej wysokości określonej w § 7 ust. 4, jeżeli zostały:

- 1) poniesione:
 - a) od dnia, w którym została zawarta umowa, i jeżeli realizacja zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu została rozpoczęta nie wcześniej niż w tym dniu, a w przypadku kosztów ogólnych – od dnia 1 stycznia 2014 r.,
 - b) w wyniku wyboru przez beneficjenta wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji z zachowaniem konkurencyjnego trybu ich wyboru określonego w umowie,
 - c) w formie rozliczenia bezgotówkowego;
- 2) uwzględnione w oddzielnym systemie rachunkowości albo do ich identyfikacji wykorzystano odpowiedni kod rachunkowy, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia nr 1305/2013.

§ 27. W przypadku operacji obejmujących inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem umowy leasingu beneficjent, w terminie określonym w umowie, składa w oddziale regionalnym Agencji, przed planowanym dniem złożenia wniosku o płatność pośrednią, w ramach którego po raz pierwszy zostaną ujęte raty zapłacone tytułem wykonania umowy leasingu, umowę leasingu wraz z harmonogramem spłat.

§ 28. 1. Wniosek o płatność składa się osobiście albo przez upoważnioną osobę, bezpośrednio w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji.

2. Beneficjenci, którymi są osoby wspólnie wnioskujące, składają wspólny wniosek o płatność.

3. Jeżeli wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wnioski lub dokumenty nie spełniają innych wymagań, Agencja wzywa beneficjenta, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

4. Jeżeli beneficjent pomimo wezwania nie usunął braków w wyznaczonym terminie, Agencja wzywa ponownie beneficjenta, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

5. Jeżeli beneficjent pomimo powtórnego wezwania nie usunął braków, Agencja rozpatruje wniosek o płatność w zakresie, w jakim został wypełniony, oraz na podstawie dołączonych i poprawnie sporządzonych dokumentów.

6. Agencja, w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność, może wzywać beneficjenta, w formie pisemnej, do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 29. 1. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy i dokonuje wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność.

2. Agencja, na uzasadnioną prośbę beneficjenta, może wyrazić zgodę na przedłużenie terminu wykonania przez beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie wypłaty pomocy, przy czym przedłużenie terminów wykonania przez beneficjenta określonych czynności nie może przekroczyć łącznie 30 dni.

3. Do trybu rozpatrywania wniosku o płatność stosuje się odpowiednio przepisy § 20 i § 21.

§ 30. 1. W razie śmierci beneficjenta będącego osobą fizyczną, rozwiązania, połączenia lub podziału beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistnieje następstwo prawne, następcy prawnemu beneficjenta może być przyznana pomoc na operację, którą realizował beneficjent, jeżeli:

- 1) są spełnione warunki określone w art. 43 ust. 2 ustawy;
- 2) na następcę prawnego beneficjenta przeszły prawa beneficjenta nabyte w ramach realizacji tej operacji oraz inne jego prawa niezbędne do jej zrealizowania.

2. Wniosek następcy prawnego beneficjenta o przyznanie pomocy, zwany dalej „wnioskiem następcy”, składa się w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji, w terminie 2 miesięcy od dnia zaistnienia zdarzenia określonego w ust. 1.

3. Do wniosku następcy dołącza się dokument potwierdzający fakt zaistnienia następstwa prawnego.

4. Jeżeli nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku, spadkobierca beneficjenta dołącza do wniosku następcy zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:

- 1) potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
- 2) poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, albo kopią tego potwierdzenia poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, spadkobierca przekazuje Agencji odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca, który złożył wniosek następcy, dołącza do tego wniosku oświadczenia pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na przyznanie pomocy temu spadkobiercy.

7. W przypadku złożenia wniosku następcy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, Agencja nie przyznaje pomocy.

8. Wniosek następcy rozpatruje się w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia.

9. W przypadku nierozpatrzenia wniosku następcy w terminie, o którym mowa w ust. 8, Agencja zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, wskazując nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 2 miesiące.

10. Do wniosku następcy i trybu jego rozpatrywania stosuje się odpowiednio przepisy § 13 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 7 i 8, ust. 3 pkt 1–23, 27 i 28 oraz ust. 4 i 5, § 14 ust. 3, § 15 oraz § 19–21.

§ 31. 1. W razie zbycia całości lub części gospodarstwa, po przyznaniu pomocy, nabywcy gospodarstwa lub jego części pomoc jest przyznana, na jego wniosek, po uprzednim zgłoszeniu Agencji przez beneficjenta zamiaru zbycia gospodarstwa albo jego części, jeżeli są spełnione warunki określone w art. 43 ust. 2 ustawy.

2. Agencja, w związku ze zgłoszeniem, o którym mowa w ust. 1, ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają zbycie gospodarstwa lub jego części w celu kontynuacji operacji i czy zbycie tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji zgodnie z art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju

Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 oraz informuje beneficjenta o warunkach ubiegania się o przyznanie pomocy przez nabywcę, w tym o okolicznościach faktycznych lub prawnych, wykluczających przyznanie pomocy.

3. Dokonując ustaleń, o których mowa w ust. 2, Agencja może żądać od beneficjenta przedłożenia stosownych dokumentów lub złożenia wyjaśnień.

4. Wniosek nabywcy o przyznanie pomocy, zwany dalej „wnioskiem nabywcy”, składa się w oddziale regionalnym Agencji właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji, w terminie 2 miesięcy od dnia nabycia gospodarstwa albo jego części, o których mowa w ust. 1.

5. Do wniosku nabywcy dołącza się dokument potwierdzający nabycie gospodarstwa albo jego części, o których mowa w ust. 1.

6. W przypadku złożenia wniosku nabywcy, po upływie terminu, o którym mowa w ust. 4, Agencja nie przyznaje pomocy.

7. Wniosek nabywcy rozpatruje się w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia.

8. W przypadku nierozpatrzenia wniosku nabywcy w terminie, o którym mowa w ust. 4, Agencja zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, wskazując nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 2 miesiące.

9. Do wniosku nabywcy i trybu jego rozpatrywania stosuje się przepisy § 13 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 7 i 8, ust. 3 pkt 1–23, 27 i 28 oraz ust. 4 i 5, § 14 ust. 3, § 15 oraz § 19–21.

§ 32. 1. Wysokość pomocy przyznanej następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części nie może przekraczać kwoty, która nie została wypłacona temu beneficjentowi, oraz limitu, o którym mowa w § 8 ust. 1.

2. Umowa zawarta z następcą prawnym beneficjenta albo nabywcą gospodarstwa albo jego części określa warunki kontynuowania realizacji operacji.

§ 33. 1. W przypadkach określonych w § 30 i § 31 pomoc przyznaje się następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części do wysokości limitu, o którym mowa w § 8 ust. 1.

2. Jeżeli suma kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta lub jego części i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji, których realizacja nie została jeszcze zakończona przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta lub jego części, przekracza limit, o którym mowa w § 8 ust. 1, następcą prawnym beneficjenta albo nabywcą gospodarstwa lub jego części nie zwraca pomocy wypłaconej przed dniem zaistnienia następstwa prawnego albo nabycia gospodarstwa beneficjenta lub jego części, jeżeli ten następca albo nabywca realizuje zobowiązania beneficjenta.

3. W przypadku beneficjentów, którymi są osoby wspólnie wnioskujące, pomoc może być przyznana następcy prawnemu jednego z takich beneficjentów albo nabywcy gospodarstwa albo jego części, jeżeli zgodę na to wyrażą na piśmie pozostałe osoby wspólnie wnioskujące.

§ 34. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego dotyczącymi terminów.

§ 35. W 2015 r.:

- 1) nie stosuje się przepisu § 10 ust. 3 w zakresie dotyczącym terminu rozpoczęcia naboru wniosków o przyznanie pomocy;
- 2) Agencja udostępni formularz wniosku o płatność oraz wzór umowy najpóźniej w dniu rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy;
- 3) w przypadku podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy, który nie złożył wniosku o jednolitą płatność obszarową na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub pomoc finansową w ramach działań obszarowych objętych programem lub nie podlega obowiązkowi dywersyfikacji upraw zgodnie z art. 44 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.) i prowadzi uprawę roślin jednorocznych, poza

dokumentami wymienionymi w § 13 ust. 3 do wniosku o przyznanie pomocy dołącza on dokumenty potwierdzające rodzaj i wielkość produkcji roślinnej w roku, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

§ 36. 1. Koszty ogólne poniesione przed dniem wejścia w życie rozporządzenia podlegają refundacji w pełnej wysokości określonej w § 7 ust. 4, jeżeli zostały:

- 1) poniesione od dnia 1 stycznia 2014 r.;
- 2) uwzględnione w oddzielnym systemie rachunkowości albo do ich identyfikacji wykorzystano odpowiedni kod rachunkowy, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia nr 1305/2013.

2. Do przyznawania i wypłaty środków finansowych z tytułu kosztów ogólnych, o których mowa w ust. 1, przepisu § 26 ust. 2 nie stosuje się.

§ 37. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *M. Sawicki*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2015 r. (poz. 1371)

WYKAZ RODZAJÓW INWESTYCJI SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA LUB ZAPOBIEGANIU ZMIANIE KLIMATU ORAZ SPOSÓB PRYZNAWANIA PUNKTÓW

Liczba punktów przyznanych za pojedynczą inwestycję służącą ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu jest określana według wzoru:

$$P = \frac{o \times u \times 10}{m}$$

gdzie:

- P – oznacza liczbę punktów za inwestycję służącą ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu
o – oznacza bezwzględną ocenę inwestycji
u – oznacza udział kosztu kwalifikowalnego inwestycji w kosztach kwalifikowalnych operacji (nie więcej niż 1)
m – oznacza największą bezwzględną ocenę inwestycji wśród wymienionych w tabeli, czyli 41

Lp.	RODZAJ INWESTYCJI	Bezwzględna ocena inwestycji (pkt)
1	2	3
I. Inwestycje związane z produkcją zwierzęcą:		
1	Chlewnia bezściółkowa z hydraulicznym systemem usuwania odchodów spod rusztów	17
2	Chlewnia na płytkiej ściółce z automatycznym systemem usuwania odchodów	23
3	Chlewnia na głębokiej ściółce	22
4	Tuczarnia bezściółkowa	16
5	Chlewnia do produkcji prosiąt ściółkowa (modernizacja budynku)	17
6	Chlewnia z wydzielonymi boksami do odpoczynku, bezściółkowa z matami dla loch zasuszonych i loch z prosiętami z automatycznym systemem usuwania odchodów	17
7	Urządzenia do zadawania pasz na mokro – dotyczy świń	8
8	Mokry system do zadawania pasz płynnych ze sterowaniem komputerowym – dotyczy świń	18
9	Automatyczny system do zadawania pasz suchych do koryt – dotyczy świń	15
10	Automatyczny system do zadawania pasz suchych do karmników sterowany komputerem – dotyczy świń	18
11	Indywidualny system zadawania pasz – dotyczy świń	18
12	Obora płytka wolnostanowiskowa (maty) z automatycznym systemem usuwania odchodów	17
13	Obora płytka wolnostanowiskowa (ściółka) z automatycznym systemem usuwania odchodów	23
14	Obora na głębokiej ściółce wolnostanowiskowa	22
15	Obora uwięziowa, bezściółkowa lub ściółkowa (modernizacja budynku)	16
16	Obora wolnostanowiskowa boksowa bezściółkowa	17
17	Robot do doju krów – jednostanowiskowy	15

1	2	3
18	Robot do doju krów – dwustanowiskowy	15
19	Dojarnia „rybia ość”: 2x3, 2x4, 2x5, 2x6, 2x8, 2x10	14
20	Dojarnia tandem: 2x3, 2x4, 2x5	14
21	Dojarnia równoległa: 1x4, 2x4, 2x5, 2x6, 2x8, 2x10	14
22	Dojarnia karuzelowa	14
23	Zestaw wentylatorów ze sterowaniem dla dojarni	26
24	System wykrywania rui u krów	8
25	Zbiornik-chłodnia do mleka z odzyskiem ciepła	21
26	Płytowy wymiennik ciepła podczas chłodzenia mleka	14
27	System odzysku wody z mycia urządzeń udojowych	13
28	Bukaciarnia wolnostanowiskowa z automatycznym systemem usuwania odchodów spod rusztów	17
29	Bukaciarnia stanowiskowa na płytkiej ściółce z mechanicznym systemem usuwania odchodów na korytarzu gnojowo-spacerowym	23
30	Bukaciarnia na głębokiej ściółce	22
31	Cielętnik bezściółkowy (modernizacja budynku)	16
32	Cielętnik ściółkowy (modernizacja budynku)	17
33	Bukaciarnia stanowiskowa z matami z mechanicznym systemem usuwania odchodów	17
34	Wóz paszowy TMR – przyczepiany bez frezu do załadunku 8 m ³ , 12 m ³ , 18 m ³ , 24 m ³	15
35	Wóz paszowy TMR – przyczepiany z frezem do załadunku 12 m ³ , 18 m ³ , 24 m ³	18
36	Wóz paszowy TMR – samobieżny bez frezu do załadunku 18 m ³ , 24 m ³	15
37	Wóz paszowy TMR – samobieżny z frezem do załadunku 12 m ³ , 18 m ³ , 24 m ³	18
38	Automat do pasz objętościowych i treściwych TMR (obora uwięziowa i wolnostanowiskowa)	18
39	Automat do pasz treściwych (obora uwięziowa i obora wolnostanowiskowa)	16
40	Robot samobieżny do zadawania paszy TMR (obory wolnostanowiskowe)	18
41	Automat do pasz objętościowych (obora wolnostanowiskowa i obora uwięziowa)	11
42	Robot do podgarniania paszy (obora wolnostanowiskowa)	11
43	Silos na pasze treściwe	11
44	Silos przejazdowy na kiszonkę jednokomorowy (wielokomorowy)	10
45	Beczkowozy z poidłami do pojenia zwierząt w chowie pastwiskowym	5
46	Przenośnik do usuwania obornika słomianego z formowaniem przyzmy obornika od spodu (słoma krótko cięta)	25
47	Przenośnik do usuwania odchodów w kanałach otwartych na płytę gnojową	19
48	Przenośnik do usuwania gnojowicy spod rusztów	19
49	Pompa-mieszadło do gnojowicy dostosowana do zbiorników zamkniętych	16
50	Pompa do gnojowicy lub gnojówki dostosowana do zbiorników zamkniętych	15
51	Pompa-mikser do gnojowicy dostosowana do zbiorników zamkniętych	15

1	2	3
52	Zestaw pompowo-transportowy do napełniania i opróżniania zbiornika na gnojowicę	24
53	System odzysku ciepła z obornika i gnojowicy	20
54	Zbiornik na gnojowicę zamknięty	26
55	Zbiornik na gnojówkę zamknięty	13
56	Płyta gnojowa z murkami bocznymi i zbiornikiem na gnojówkę zamkniętym	25
57	Płyta gnojowa z murkami bocznymi i zbiornikiem na gnojówkę z kontrolą szczelności	25
58	Separator gnojowicy do odzysku ściółki	23
59	Separator gnojowicy z komorą magazynującą	29
60	Robot do czyszczenia rusztów	24
61	System wentylacji nawiewno-wywiewnej sterowany komputerem z zastosowaniem filtrów powietrza	25
62	Zestaw wentylatorów ze sterowaniem automatycznym lub zestaw wentylatorów ze sterowaniem dla obory oraz systemem filtrów powietrza	25
63	Panele dachowych ogniw fotowoltaicznych – dotyczy budynków inwentarskich	18
64	Pompa ciepła – dotyczy budynków inwentarskich	18
65	System odzysku ciepła wydalanego z budynku – dotyczy budynków inwentarskich	41
66	Zastosowanie przeszkleń kalenicowych i dachowych oraz zastosowanie oświetlenia ledowego – dotyczy budynków inwentarskich	15
67	Komputer wraz z programem lub program – do zarządzania gospodarstwem lub stadem	14
II. Urządzenia wraz z oprogramowaniem wspierające proces podejmowania decyzji oraz prowadzenie gospodarstwa rolnego:		
68	Urządzenia GPS pozwalające mapować pola	7
69	Komputery pokładowe sterujące precyzyjną dawką nawozów mineralnych, środków ochrony roślin (do rozsiewaczy nawozów, opryskiwaczy środków ochrony roślin)	9
70	Ręczne urządzenia do oznaczania zaopatrzenia roślin w azot	9
III. Opryskiwacze do stosowania środków ochrony roślin (maksymalnie 17 punktów):		
71	Opryskiwacze polowe (rękawowe) z pomocniczym strumieniem powietrza (PSP)	8
72	Opryskiwacze sadownicze osłonowe (tunelowe i reflektorowe)	10
73	Opryskiwacze sadownicze deflektorowe i wielogardzielowe (z kierowanym strumieniem powietrza)	8
74	Opryskiwacze rzędowe (w tym z PSP), pasowe i osłonowe stosowane w uprawach polowych, warzywniczych, szkółkarskich lub na plantacjach owoców miękkich	8
75	Dodatkowe punkty za opryskiwacz z wyposażeniem w:	
	1) urządzenia sterujące automatycznie precyzyjną dawką środków ochrony roślin w zależności od prędkości jazdy	6
	2) komputerowy (elektroniczny) system automatycznego sterowania dawką oraz sekcjami lub rozpylaczami z wykorzystaniem sygnału GPS	12
	3) zdalnie wyłączane sekcje lub rozpylacze	6

1	2	3
	4) głowice wielorozpylaczowe	6
	5) dodatkowy zbiornik na wodę do mycia opryskiwacza lub odrębny zestaw do płukania i mycia opryskiwacza na polu	3
IV. Rolnicze stacje meteo wraz z oprogramowaniem do prognozowania występowania chorób lub szkodników		9
V. Maszyny do stosowania nawozów mineralnych:		
76	2-tarczowe rozsiewacze nawozów sterujące precyzyjną dawką nawozów mineralnych proporcjonalnie do prędkości jazdy	7
77	2-tarczowe rozsiewacze nawozów z kontrolowanym promieniem rozrzutu (np. system siewu granicznego)	7
78	Agregaty nawozowo-siewne z nawożeniem okołonasiennym (doglebowym)	9
VI. Urządzenia do przechowywania i stosowania nawozów naturalnych:		
79	Kompostowniki	5
80	Wozy asenizacyjne z aplikatorami gnojowicy typu lub wyłącznie aplikatory typu:	
	1) węże wleczone	4
	2) doglebowe redlicowe	8
	3) doglebowe talerzowe	8
	4) stopkowe, łyżwowe	5
81	Rozrzutniki obornika i kompostu:	
	1) z adapterem pionowym 2 lub 4-walcowym	6
	2) z adapterem rozdrabniającym poziomym i tarczami rozrzucającymi	8
82	Dodatkowe punkty za wyposażanie rozrzutników w:	
	1) zasuwę (gródź) skrzyni ładunkowej umieszczoną przed adapterami rozrzucającymi	2
	2) deflektory (klapy, osłony) kierunku rozrzutu obornika	2
83	Aeratory do produkcji kompostu z obornika i masy organicznej	5
VII. Maszyny do uprawy gleby:		
84	Pługi/kultywatory dłutowe, grubery	8
85	Głębosze	8
86	Zestawy do uprawy i siewu bezpośredniego (bezorkowa uprawa gleby), w tym zestawy z nawożeniem pasowym	13
87	Brony talerzowe do szybkiego wymieszania obornika z glebą (przykrywania obornika na polu)	8
88	Chwastownik, brona chwastownik	10
89	Mulczery przygotowujące mulcz ze słomy oraz z roślin uprawianych jako śródplony i międzyplony	6
90	Siewniki do poplonów i agregaty uprawowo-siewne z siewnikiem do poplonów	8
91	Pielniki do upraw międzyrzędowych	10

1	2	3
92	Pielniki do upraw międzyrzędowych z doglebowymi aplikatorami nawozów, mikroelementów lub biopreparatów	13
93	Pielniki boczne do sadów	10
94	Urządzenia do rozkładania włókniń, folii i słomy	9
VIII. Maszyny i urządzenia ograniczające skażenia w ośrodku gospodarczym:		
95	Stanowiska do mycia i płukania sprzętu, w tym stanowiska typu biobed	8
96	Zbiornikowe systemy bioremediacji (neutralizacji)	8
97	Oczyszczalnie ścieków na potrzeby prowadzonej działalności rolniczej	8
98	Piece na biomasę na potrzeby prowadzonej działalności rolniczej	10
99	Urządzenia do pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł energii na potrzeby prowadzonej działalności rolniczej:	
	1) panele słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne – nie dotyczy budynków inwentarskich; małe elektrownie wiatrowe o mocy do 40 kW	15
	2) pompy ciepła – nie dotyczy budynków inwentarskich	12
IX. Inwestycje budowlane:		
100	Wymiana eternitowych pokryć dachowych budynków gospodarczych, zakup blachy	5
101	Termomodernizacja budynków służących do produkcji rolnej	7
X. Urządzenia służące do uprawy, pielęgnacji i zbioru z trwałych użytków zielonych:		
102	Plugi łąkowe	5
103	Glebogryzarki	5
104	Wały i włóki łąkowe	5
105	Urządzenia do zbioru skoszonej biomasy: prasy rolujące, prasy kostkujące, prasoowijarki, sieczkarnie z osprzętem, przyczepy zbierające oraz owijarki bel folią	5
106	Specjalistyczne przyczepy do transportu sianokiszonki	5
107	Grodzenie pastwisk	5
XI. Urządzenia do konserwacji i magazynowania pasz objętościowych z runi łąkowej (silosy, płyty betonowe):		
108	Silosy płaskie (płyty betonowe)	10
109	Wiaty (zadaszenia) i magazyny do przechowywania siana luzem lub w balotach	5
110	Suszarnie podłogowe i tunelowe do siana	5
XII. Zakładanie sadów i plantacji krzewów owocowych:		
111	Zakup sadzonek – sady i plantacje krzewów owocowych	10
112	Zakup sadzonek – ekologiczne sady i plantacje krzewów owocowych	15